

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/3/2016
Identifikačné číslo spisu:	1114208508
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1114208508.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: AUPARK a. s., Einsteinova 18, 851 01 Bratislava, IČO: 47 240 377, zastúpený Bartošík Šváby s. r. o., Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 929 049, proti odporcovi: S-Invest s. r. o., Obchodná 24, 811 06 Bratislava, IČO: 49 306 480, zastúpený OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, 811 01 Bratislava, IČO: 36 820 059, o zaplatenie 54.311,81 eur, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod č. k. 34Cb/134/2014, konajúc o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, na dovolanie odporcu proti druhému výroku uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. novembra 2015 č. k. 2Cob/303/2015 - 505 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/134/2014 - 257 zo dňa 25. 08. 2015, takto

rozhodol:

Dovolanie odporcu o d m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave druhou výrokovou vetou uznesenia zo dňa 12. novembra 2015 č. k. 2Cob/303/2015 - 505 na základe odvolania odporcu potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/134/2014 - 257 zo dňa 25. augusta 2015, ktorým odporcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov (prvou výrokovou vetou odvolací súd zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/134/2014-250 zo dňa 24.08.2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 34Cb/134/2014 zo dňa 05.10.2015 tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol; predmetom dovolania je len druhá výroková veta). Súd prvého stupňa nepriznal odporcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keď dospel k záveru, že majetkové pomery odporcu sú dostačujúce na úhradu súdneho poplatku vo výške 2.475,50 eur, nakoľko v čase podania odporu odporca disponoval finančnými prostriedkami na účte. Uviedol, že pokiaľ podnikateľ pri svojej podnikateľskej činnosti nedosahuje zisk a má pohľadávky po lehote splatnosti, resp. je dočasne v nepriaznivej finančnej situácii, nemôže to byť dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd pri rozhodovaní o návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov prihliada v prípade právnickej osoby predovšetkým k majetkovým pomerom účastníka, ktorý takéto priznanie oslobodenia navrhuje, k výške súdneho poplatku a povahe

uplatneného nároku. Po zohľadnení týchto faktorov musí súd posúdiť, či konkrétne okolnosti prípadu a súdny poplatok, ktorý treba zaplatiť, predstavujú obmedzenie, ktoré narušuje samotnú podstatu práva prístupu k súdu. Odvolací súd dospel zhodne s názorom súdu prvého stupňa k záveru, že pomery odporcu neodôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Nestotožnil sa s odvolacou námietkou odporcu, že samotná hotovosť na účte nie je odzrkadlením majetkovej situácie. Súd prvého stupňa preskúmal majetkové pomery a správne poukázal na zostatok na účte odporcu, ako aj na skutočnosť, že odporca naďalej podniká a jeho neúspech nie je možné prenášať do poplatkovej povinnosti. Sám odporca vo svojom odvolaní uvádza, že potrebuje finančné prostriedky na prevádzkovanie svojej predajne, z čoho odvolací súd vyvodil, že určitými finančnými prostriedkami disponuje a výška súdneho poplatku nie je natoľko vysoká, že by mohla byť pre odporcu likvidačná. Rozhodnutie súdu prvého stupňa tak ako vecne správne potvrdil.

Odporca podal včas dovolanie proti druhému výroku uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/303/2015 - 505 zo dňa 12.11.2015 podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu bola odporcovi odňatá možnosť konať pred sudom. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odňatie možnosti konať spočíva podľa odporcu v tom, že odvolací súd svojím nesprávnym právnym posúdením a prehliadnutím argumentov odporcu docielil stav, kedy by odporca bol nútený zaplatiť súdny poplatok, čo nie je objektívne možné vzhľadom na jeho finančnú situáciu. Poukázal na potvrdenia audítora v spise, že likvidita odporcu je tak nízka, že by zaplatenie súdneho poplatku vo výške 2.475,50 eur výrazne negatívne ovplyvnilo ďalšie fungovanie spoločnosti. Súd podľa dovolateľa nebol oprávnený korigovať takýto záver odborníka. Odvolací súd prehliadol, že dôvodom zlej ekonomickej situácie odporcu je správanie navrhovateľa. Poukázal na to, že účelom oslobodenia od súdneho poplatku je zaistiť prístup k súdu a súd nemá skúmať to, ako sa odporca do nepriaznivej situácie dostal. Dôsledkom rozhodnutia súdov je, že odporcovi bol znemožnený prístup k obrane proti platobnému rozkazu. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR a Ústavného súdu ČR, z ktorých vyvodil, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada na celkové majetkové pomery žiadateľa, na výšku súdneho poplatku, na náklady, ktoré si pravdepodobne vyžiada dokazovanie, na povahu uplatneného nároku a na ďalšie podobné okolnosti, pričom prihliadne nielen na výšku príjmov žiadateľa a množstvo disponibilných finančných prostriedkov, ale tiež na jeho možnosti tieto prostriedky zaobstaráť, ako aj na dôsledky, ktoré by na jeho pomery mohlo mať zaplatenie príslušného súdneho poplatku. Podaný odpor, za ktorý mu bol poplatok vyrubený, nie je svojvoľným alebo bezúspešným bránením práva odporcu. Návrh navrhovateľa považuje za zneužitie práva a povinnosť zaplatiť súdny poplatok sťažuje postavenie odporcu. Navrhol, aby Najvyšší súd SR zrušil Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/303/2015-505 zo dňa 12.11.2015 v časti, v ktorej Krajský súd v Bratislave nepriznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a zároveň zrušil aj rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/134/2014-257 zo dňa 25.08.2015, ktorým súd nepriznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

K dovolaniu sa navrhovateľ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 241 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 239.

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Pripustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie

odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z vád uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j., ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z vád uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.). V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto vád, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Ďalej prípustnosť dovolania proti uzneseniu upravuje ust § 239 O. s. p..

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ na zaujatie stanoviska). Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znaleckom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci dovolanie nie je prípustné z dôvodov uvedených v ustanovení § 239 ods. 3 O. s. p., keďže dovolaním bolo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa vo veci návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 239 O. s. p., ale (aj so zreteľom na obsah dovolania) sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v ust. § 237 ods. 1 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku z uvedených ustanovení nemožno vyvodíť.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod

podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide aj vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ odňatie možnosti konať pred súdom vidí v tom, že odvolací súd svojím nesprávnym právnym posúdením a prehliadnutím argumentov odporcu tomuto neumožnil brániť v konaní svoje práva z dôvodu, že jeho účasť na konaní je podmienená zaplatením súdneho poplatku za podaný odpor. Podľa dovolateľa nie je vzhľadom na jeho finančnú situáciu možné poplatok zaplatiť, čo podporuje vyjadrením audítora s tým, že podľa dovolateľa súd nebol oprávnený korigovať záver odborníka.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je podmienené súčasným splnením dvoch podmienok, ktorými sú 1) majetkové a sociálne pomery účastníka, ktoré mu neumožňujú zaplatiť súdny poplatok (s prihliadnutím na výšku súdneho poplatku a povahu spoplatňovaného úkonu) a 2) skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva ide najmä vtedy, keď zo skutkových tvrdení žiadateľa o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je (bez potreby vykonania dokazovania) nepochybné, že vo veci mu nemôže byť vyhovievané. Svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva je najmä šikanózný výkon práva.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a dovolateľovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. Navyše, domnienka dovolateľa, že prejednanie námietok vznesených v odpore je podmienené zaplatením súdneho poplatku za podaný odpor, nemá oporu v zákone - poplatková povinnosť súvisiaca s podaným odporom nemá žiaden vplyv na prejednanie veci samej, vrátane vznesených námietok. Jedine nezaplatenie súdneho poplatku za návrh má v konečnom dôsledku vplyv na proces samotný, kedy dochádza k zastaveniu konania. Keďže poplatková povinnosť za podaný odpor zaťažuje odporcu, jeho zaplatenie resp. nezaplatenie nebude mať žiaden vplyv na priebeh konania pred súdom. V konečnom dôsledku sa prípadný úspech v spore prejaví v tom, že súdne poplatky zaťažujúce úspešnú stranu budú predmetom náhrady trov konania, ktoré jej budú priznané.

Odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľ opiera o konštantnú judikatúru EŠLP. Z rozhodnutí EŠLP, ako aj z nálezů Ústavného súdu SR I. ÚS 464/2010, vyplýva, že reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a

právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Európsky súd pre ľudské práva opakovane zdôraznil, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok nemôže byť považovaná za také obmedzenie práva na prístup k súdu, ktoré by samé osebe bolo v nesúlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napríklad rozsudok ESĽP vo veci Kreuz v. Poľsko z 19. júna 2001, § 60), že z čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyplýva právo na bezplatné súdne konanie (mutatis mutandis rozsudok ESĽP vo veci Airey v. Írsko z 9. októbra 1979, § 25-26) a že nevylúčil možnosť, že potreby spravodlivého výkonu justície môžu odôvodniť uloženie peňažného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu (mutatis mutandis rozsudky ESĽP vo veci Brualla Gómez de la Torre v. Španielsko z 19. decembra 1997, § 33; vo veci Tolstoy-Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo z 13. júla 1995, § 61 a nasl.; vo veci Kreuz v. Poľsko, § 54).

ESĽP však zároveň vyslovil, že právo na súd, ktorého jedným z aspektov je právo na prístup k súdu, nie je absolútne; podlieha implicitne pripusteným obmedzeniam, najmä pokiaľ ide o podmienky prípustnosti opravného prostriedku, pretože samotnou svojou povahou nabáda k úprave zo strany štátu, ktorý má v tomto smere určitú mieru voľnej úvahy. Tieto obmedzenia však nesmú zamedziť alebo obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom alebo v takej miere, že by uvedené právo bolo zasiahnuté v samej svojej podstate. (napr. rozsudok Levages Prestations Services v. Francúzsko z 23. októbra 1996, rozsudok Zedník v. Česká republika z 28. jún 2005, rozsudok Edificaciones March Gallego S. A. v. Španielsko z 19. februára 1970, rozsudok Bulena v. Česká republika z 20. apríla 2004 ap.).

Dovolateľ s poukazom na konštantnú judikatúru ESĽP v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie svojho práva na spravodlivý súdny proces a zamedzenie prístupu k súdu nepriznaním oslobodenia od súdnych poplatkov. Dovolací súd v konaní súdov nižšieho stupňa takúto vadu nevzhliadol a aj pri akceptácii záverov formulovaných v relevantnej judikatúre ESĽP nemožno uzavrieť (aj s poukazom na vyššie uvedené účinky poplatkovej povinnosti vo vzťahu k podanému odporu), že by uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor jeho prístup k súdu zamedzila.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti odporcovi pred súdom konať, k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, ako aj porušeniu zásady rovnosti strán v súdnom konaní a princípu právnej istoty malo podľa jeho názoru dôjsť nesprávnym rozhodnutím o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, založeným na nesprávnom výklade ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p. vo vzťahu k právnickým osobám.

Tieto výhrady voči napadnutému rozhodnutiu sa podľa názoru dovolacieho súdu vo svojej podstate týkajú činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Tu je však nesprávna úvaha dovolateľa o tom, že súd bol viazaný záverom audítora o finančnej situácii odporcu, keďže pre súd takýto názor predložený samotným účastníkom konania nemá charakter objektívneho záveru obdobného súdnoznaleckému dokazovaniu, navyše, keď z neho vyplýva určitá miera likvidity a existencie dostatočných peňažných

prostriedkov pre prevádzkovanie samotného chodu podnikateľského subjektu.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dospel k záveru, že napadnutým uznesením, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku za odpor, nedošlo k odňatiu možnosti účastníkovi konania konať pred súdom. Dovolateľ sa nenachádza v situácii, ktorá by mu bránila a znemožňovala uplatniť obranu v konaní pred súdom. Riziko neúspechu v podnikaní znáša odporca ako podnikateľ, a toto nemôže byť dôvodom pre oslobodenie od platenia súdneho poplatku za návrh. Dočasná nepriaznivá finančná situácia v stave, kedy nezaplatenie súdneho poplatku neznamená zastavenie konania a ani obmedzenie procesných oprávnení odporcu, nie je zamedzením alebo obmedzením prístupu jednotlivca k súdu takým spôsobom alebo v takej miere, že by uvedené právo bolo zasiahnuté v samej svojej podstate.

V závere dovolací súd už len akcentuje konštantne judikované závery ústavného súdu, podľa ktorého rozhodovanie o oslobodení od súdnych poplatkov samo osebe nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, i keď sa jeho výsledok môže dotknúť niektorého z účastníkov konania, pretože samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa (podobne rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 788/09). Ústavný súd už judikoval, že samotné nepriznanie oslobodenia od súdneho poplatku ešte nesignalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (II. ÚS 142/04, III. ÚS 559/2011).

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľa, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (neboli splnené podmienky pre zamietnutie návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov). Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a ani procesné práva účastníka.

V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov taktiež nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (viď. napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 3Cdo/248/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012).

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci tak, ako namietal dovolateľ v podanom dovolaní, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p..

Postupom odvolacieho súdu nebola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Z uvedeného je zrejmé, že odporca dovolaním napadol také uznesenie, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto dovolací súd dovolanie odporcu podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O. s. p. odmietol.

Podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. s poukazom na ust. § 145 O. s. p. rozhodne o trovách dovolacieho konania súd v konaní o veci samej.

Senát najvyššieho súdu rozhodol v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.